

۵	
تاریخ	
سال دهم	
شماره ۱۲۶۵	
یکشنبه	
۹ مرداد ۱۳۹۰	
۲۹ شعبان ۱۴۳۲	
۳۱ جولای ۲۰۱۱	

مهندس محمد رضا زاده–مهندس عبدالرضا دهقان

شستر تنها دامی است که در مناطق و شرایط سخت و کویری و خشک زیست نموده و همانند سایر دامها محصولاتی را تولید می‌نماید. تولید شیر، گوشت، کرک و استفاده از سواری و حمل بار از کاربردهای شستر بوده که همواره بشیر را بر آن داشته است که در شرایط محیطی سخت و بیابان‌ها این دام را به عنوان یاری نزدیک همراه خود داشته باشد. با اینکه پرورش شتر در ایران و استان از سابقه طولانی بر خوردار است ولی متأسفانه هنوز مسایل اولیه نگهداری آن نادیده گرفته شده و نکات اساسی در این زمینه برای بسیاری از دامپروان همچنان مبهم باقی مانده است.

شتر یک کوهانه

وضیعت پرورش شتر:

درباره مبدأ و منشأ شستر و زمان اهلی شدن آن عقاید و نظ‌های متفاوتی وجود دارد و عده‌ای اعتقاد دارند که وطن

ماست بخورید تا استخوانی محکم داشته باشید

شرایط فرهنگی و اقتصادی بستگی دارد.

روش‌های متداول پرورش شتر در کشور و استان عبارتنداز:

الف: افشاری:

در این روش هر خانواده دارای یک یا چند شتر بوده‌که شترها صبح به مرتع و صحرای فرستاده و غروب بر می گردند. در این روش مسئولیت نگهداری به عهده کسی نبوده و شترها با توجه به نیاز غذایی خود منطقه‌ای را انتخاب و به هنگام شب مراجعه می‌نمایند. یکی از معایب این روش عدم مراقبت و امکان عدم بازگشت شتر بوده که یکی از دلایل کاهش شتر در استان نیز این امر می‌باشد.

پرورش شتر به صورت افشاری

ب: نگهداری توسط ساریان:

در این روش شتردار شترهای خود را به ساریان تحویل داده و سالیانه به ازاه هر نفر شتر مبلغی به ساریان پرداخت می‌نماید که این مبلغ با توجه به عرف محل متفاوت می باشد.

پرورش شتر توسط ساریان

ج: سهم نمودن ساریان:

در این روش شتردار ساریان را در تولیدات شتر سهم نموده

اصول پرورش شتر

اصلی شتر عربستان و بعضی دیگر موطن اصلی آن را ایران می دانند. آن چه مهم است، این است که شستر یک کوهانه حدود ۴۰۰۰ سال پیش از میلاد در جنوب عربستان اهلی گردیده و به مرور به سایر نقاط دنیا مهاجرت نموده است.شتر دو کوهانه که مخصوص مناطق کوهستانی و سرد می‌باشد به وسیله اقوام مغول اهلی و مرکز اصلی اهلی شدن آن را غرب آسیای مرکزی می‌دانند. در ایران حدود ۱۴۰۰۰۰ نفر شستر یک کوهانای وکترتر از ۱۰۰ نفر شستر دو کوهان وجود داشته که شترهای یک کوهانه در استان‌های فارس، کرمان، سیستان و بلوچستان، اصفهان، یزد، سمنان، بوشهر، فارس، خراسان، هرمزگان و خوزستان پرانگنده می‌باشد.

شتر دو کوهانه
شترهای استان‌های شمالی و مرکزی همانند یزد ، سمنان و خراسان جته بزرگ دارند که برای تولید گوشت و شیر پرورش داده می‌شوند و شترهای نواحی جنوبی خصوصا هرمزگان ، سیستان و بلوچستان و قسمتی از کرمان دارای جنه سبک و اندامی استخوانی و چالاک بوده که جهت سواری و مسابقات می‌توانند مورد استفاده قرار گیرند.

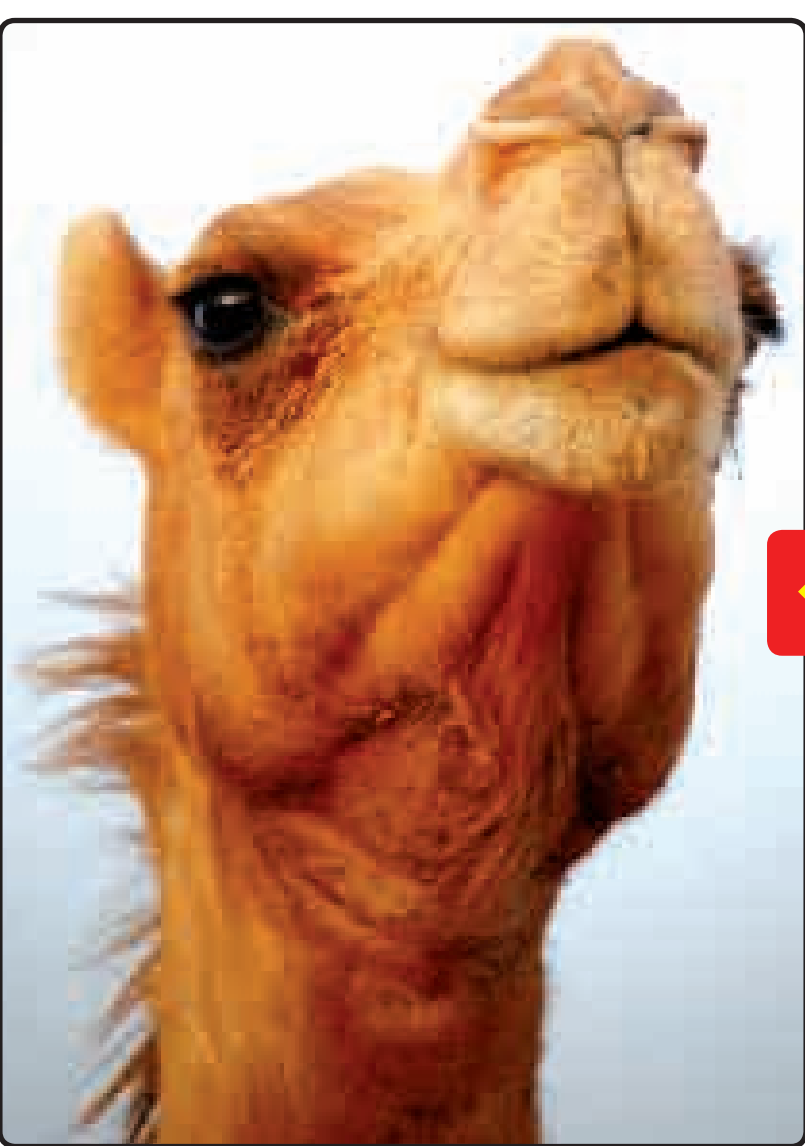
در استان حدود ۲۰۰۰ نفر شستر وجود داشته که حدود ۱۴ درصد از شترهای کشور را شامل می‌شوند. این شترها در شهرستان های جاسک، بندرعباس، میناب، حاجی آباد، بستک و پارسیان پرانگنده می باشند.
همانطوری که گفته شد شترهای استان به جز در شهرستان حاجی آباد از نژادی با اندام‌های کوچک و سبک وزن بوده که شستر جمازه معروف می باشد و در کشورهای عربی حوزه خلیج فارس در مسابقات شتر سواری مورد استفاده قرار می گیرند و از ارزش اقتصادی بالایی برخوردار می‌باشند.

روش‌های نگهداری و پرورش شتر:
روش‌های پرورش اینن دام در هر منطقه متفاوت بوده و به

ماست بخورید تا استخوانی محکم داشته باشید

ماست غذای سالم است که از تغییر شکل باکتری‌های موجود در شیر به وجود می‌آید. اگرچه بیشتر افراد ماست را به عنوان پیش‌خذا استفاده می‌کنند و عده‌ای دیگر نیز آن را به عنوان میانه، میانه وعده و یا دسر نیز مورد استفاده قرار می‌دهند. به گزارش ایسنا، ماست، غنی از ویتامین‌های مختلف است به گونه‌ای که حاوی مقدار زیادی پتاسیم، فسفر، ریبوفلاوین، ویتامین B۵ و B۱۲ می‌باشد. از آنجایی که ماست سرشار از ویتامین‌A نیز می‌باشد در عملکرد بینایی نیز نقش موثری دارد. ویتامین B موجود در آن نیز تقویت سیستم ایمنی بدن را به عهده دارد. طبق مطالعات یکی از

دانشگاه‌های تونس مشخص شد که بین کاهش چربی‌های شکم و افزودن ۱۸ درصد ماست به رژیم غذایی توصیه‌شده ارتباط مستقیمی وجود دارد این تحقیقات حاکی از این بود که کلسیم موجود در ماست باعث کاهش سطح کورتیزول در بدن می‌شود. کورتیزول هورمونی است که به عملات شکم مربوط است به عبارت دیگر کلسیم موجود در ماست به سوخت و ساز چربی‌های بدن کمک می‌کند.
باکتری‌های سودمند:
اگرچه بسیاری از مردم فکر می‌کنند که باکتری‌ها برای بدن و فعالیت‌های آن مضر هستند اما لازم به ذکر است که به‌مقد بودن باکتری‌های موجود در ماست اشاره کنیم. این باکتری‌ها که باعث ترش شدن ماست می‌شوند، موجودات کوچک و تقویت سیستم ایمنی بدن می شود.
فشار خون: مطالعات اخیر نشان می‌دهند این است که مصرف منظم و روزانه ماست خطر افزایش فشار خون را به حداقل خود می‌رساند. طبق پژوهش های سازمان بهداشت و سلامت خطر افزایش فشار خون تا ۵۰ درصد با مصرف ماست کاهش می‌یابد افرادی که روزانه ۲ یا ۳ مرتبه ماست می‌خورند نسبت به افراد دیگر به میزان یک دوم از بیماری فشار خون در امان هستند.
حساس سیری و سکنی:
بعضی از مواد غذایی باعث سیری و سکنی می‌شود و چالب این جاست که پروتئین موجود در آن باعث سرچالی و شادایی می‌شود. از جمله این مواد غذایی می‌توان به هلو، آب میوه هلو، ماست،

دو کوهانه که مخصوص مناطق کوهستانی و سرد می‌باشد

به وسیله اقوام مغول اهلی و مرکز اصلی شدن آن را غرب آسیای مرکزی می‌دانند

پرورش شتر:

از آنجایی که هر آئند هر شتردار بستگی به صحیح پرورش این دام دارد به اختصار روش‌های پرورش این دام را در مراحل مختلف ذکر می‌کنیم.

الف: نوزاد:

پس از زایمان، داند آغاز از کارهایی استکه شتر دار باید به آن توجه نموده و به‌طور حتم در اختیار نوزاد بایستی قرارگیرد. داند شیر در حد نیاز و در حدود ۱۰درصد وزن بدن در اختیار نوزاد بایستی قرار گیرد. داند شیر در حد نیاز و در حدود ۱۰ درصد وزن بدن نیز از مسایل مهمی بوده که شسترداران باید به آن توجه خاصی داشته باشند.کم داند شیر و اضافی آن و کم داند غذا پرهیز گردد می تواند باعث بهبود دام نر شود.

شیر، دوغ و .. اشاره کرد و همه این خواص فقط و فقط به خاطر پرورتن این است.

تقویت ماهیچه‌ها: مقدار پروتئین موجود در ماست انرژی مورد نیاز را پس از تمرین‌ها و ورزش‌های سخت و سنگین تامین می‌کند البته لازم به ذکر است که ماست محلی محتوی پروتئین بیش‌تری می‌باشد. پروتئین موجود در ماست کمک زیادی به آمینو اسیدهای ضروری برای ترمیم بافت‌های ماهیچه‌ای می‌کند.کربوهیدرات کلسیم: اگرچه مقدار کلسیمی که افراد در رژیم غذایی خود استفاده می‌کنند کم است اما برای سلامت دندان ها و استخوان‌ها بسیار مفید است. وقتی که کلسیم مورد استفاده به اندازه و کافی می باشد استخوان ها و دندان‌ها نیز از مقاومت بیش‌تری برخوردار هستند.ماست سرشار از کلسیم می باشد و مقدار کمی از آن محتوی بیش از نیمی از آنچه کلسیم توصیه شده در وعده‌های غذایی می باشد. فقط چهار گرم ماست کافی است که باعث تقویت سیستم ایمنی شود ماست نقش مهمی در تقویت سیستم ایمنی و پیشگیری از امراض و عفونت‌ها دارد.

جلوگیری از پوکی استخوان: پوکی استخوان یک بیماری مربوط به استخوانها می‌باشد که خطر شکستگی آنها را افزایش می‌دهد. ترکیب کلسیم و ویتامین D موجود در ماست باعث استحکام استخوان ها می‌شود.

می تواند مسئله ساز باشد. کمبود شیر باعث سوز شدن و وقفه در رشد آینده دام و زیادی شیر باعث اسهال شده و حتی ممکن است منجر به مرگ گردد.

تغذیه نوزاد شتر از شیر (آغوز) پس از زایمان

ب: مرحله تا یک سالگی:

در این مرحله پس از عادت دادن بچه شتر به استفاده از علوفه، روزها در صحرارها می شوند کم کم مقداری از نیازهای غذایی خود را از مرتع تأمین نمایند و کمبودهای آن را بایستی با استفاده از شیرمادر برطرف نمود.

ج: یک‌سالگی تا بلوغ:

پس از یک سالگی بچه شترها را به دو دسته نر و ماده تقسیم و ارتباط آن را با مادر باید قطع نمود.

در خصوص نرهای یک ساله تعدادی از آن ها که دارای شرایط بسیار مطلوب و عالی می باشند جهت داشت نگهداری و مابقی را با استفاده از علوفه های اضافی پروار و روانه بازار

شترهای استان‌های شمالی و مرکزی همانند یزد ، سمنان و خراسان جثه بزرگ دارند که برای تولید گوشت و شیر پرورش داده می‌شوند

می نمایم.

بچه شترهای ماده را نیز پس از انتخاب و حذف دام‌های معیوب و نامطلوب که وارد سیستم پرورار می‌نماییم جهت داشت پرورش می دهیم. تغذیه آن‌ها تا سن سه سالگی همانند سایر دام‌ها بوده و در این سن باید به مراقبت خاص جهت عدم آبستنی تا بلوغ کامل صورت گیرد و یکی از موارد مهم که شترداران کتر به آن توجه می نمایند نیز همین مسئله می باشد.در خصوص بلوغ این دام باید توجه نمود که اولین علامت و آثار بلوغ در سن سه سالگی ظاهر می‌شود ولی تا سن ۴ سالگی از هر گونه جفت گیری چه در مورد نر و چه ماده باید خودداری نموده، زیرا جفتگیری زود هنگام باعث کاهش عمر اقتصادی در دام می گردد.

د: یکی از مراحل حساس در پرورش شتر مرحله آبستنی بوده که باید به آن توجه خاص مبذول داشت

پس از آبستنی تا ماه دهم شتر نیاز به مراقبت خاصی نداشته ولی از ماه دهم باید به تغذیه و مراقبت‌های بهداشتی آن توجه خاصی نمود. پیاده روی بهبوده در مرتع، تنشگی و گرسنگی و حمل بار از مواردی است که باعث سقط جنین می گردد. رها نمودن شتر در روزهای آخر آبستنی از مواردی است که شترداران باید به آن توجه داشته باشند؛ زیرا زایش در بیابان می تواند باعث تلف شدن نوزاد گردد.

شتر نداشتی:

یکی از موارد مهم در پرورش شتر و حفظ و بهبود کیفیت گله انتخاب و پرورش صحیح شستر نر گله و با لوک بوده که می تواند بسیار مهم باشد. انتخاب نر سالم و قوی، تغذیه مناسب و با به عبارتی تغذیه متعادل که در آن از زیاد غذا دادن و کم داند غذا پرهیز گردد می تواند باعث بهبود دام نر شود.

بیماران مبتلا به ام.اس پاسخ‌گندتر و آهسته‌تری نسبت به تجربی اعصاب از خود نشان می دهند. پزشک همچنین ممکن است آزمایش مغزی نخاعی را

نسبتا جوان با علائم حسی و یا حرکتی که مرتبا حالت فعال و سپس خفته به خود می گیرند مواجه شوند .

پزشکان مانند هر بیماری دیگری باید یک تاریخچه مربوطه می شود. علائم معمولا با خستگی غیر قابل توضیح و گنگ شروع می شود و به دنبال آن ضعف کلی

درمان بیماری ام.اس با زهر زنبور عسل

به یک تشخیص قطعی باید مجموعه‌ای از تست ها را برای کنار گذاشتن سایر بیماری های مشابه انجام داد. بهترین وسیله برای نشان دادن تقاطعی از دستگاه عصبی مرکزی (مغز و نخاع) که میلین در آنها از بین رفته است و بلاک ایجاد شده MRI می باشد .

پزشک همچنین ممکن است آزمایشات پتانسیل برانگیخته را که می توان روی اعصاب و حواس مختلف مثل بینایی، شنوایی و... انجام داد درخواست نمود

در این آزمایشات این اعصاب تحریک شده سرعت انتقال پیام الکتریکی در آنها اندازه گیری می شود

اعصابی که پیام عصبی را به ماهیچه ها باعث ایجاد علائم حرکتی می شود ولی درگیری اعصابی که باعث انتقال حس می شوند سبب ایجاد اختلال حواس مربوطه می شود. علائم معمولا با خستگی غیر قابل توضیح و گنگ شروع می شود و به دنبال آن ضعف کلی

بدن ایجاد می شود البته این ضعف ممکن است فقط در یک پا یا یک دست رخ دهد. بعضی از بیماران دچار تاری دید و یا دید دوگانه می شوند. همچنین علائمی مثل کرختی و سوزن سوزن شدن صورت، دستها، پاها، بدن، اختلال تعادل، لرزگیجی، اختلال در بلع و یا اختلال در صحبت کردن، از بین رفتن کنترل مسانه در بیماری ام.اس مشاهده می شود.

چگونه این بیماری تشخیص داده می‌شود؟
پزشکان موقتی به ام‌اس مشکوک می‌شوند که بیمار به یک تشخیص قطعی نیاز دارد. پزشکان به کمک آزمایش‌های مختلف و تصویربرداری‌های مختلف می‌توانند تشخیص دهند که آیا بیمار به ام‌اس مبتلاست یا نه. پزشکان همچنین می‌توانند با آزمایش‌های مختلف تشخیص دهند که آیا بیمار به ام‌اس مبتلاست یا نه.

پزشکان همچنین می‌توانند با آزمایش‌های مختلف تشخیص دهند که آیا بیمار به ام‌اس مبتلاست یا نه. پزشکان همچنین می‌توانند با آزمایش‌های مختلف تشخیص دهند که آیا بیمار به ام‌اس مبتلاست یا نه.

علت بروز این بیماری چیست؟
تاکنون دلیل پیدایش این بیماری مشخص نشده است ولی به نظر می‌رسد که بروز این بیماری، ارتباطی با پاسخ‌های خود ایمنی داشته باشد. چیزهایی مثل یک ویروس ممکن است باعث تحریک سیستم ایمنی شده و بدن را وادار به تولید پادتن‌هایی کند که به اشتباه به عناصر خردی بدن حمله می‌کنند در بیماری ام.اس، این پادتن‌ها به میلین که پوشش اعصاب می‌باشد که پیمهای عصبی به سرعت در سول عصب منتقل می‌شود. حال اگر این ماده تخریب شود بر روی عصب تقاطعی بدون میلین به نام بکال موجود می‌آید و با گسترش این پالاکها انتقال پیام عصبی در طول عصب کند شده و یا با مشکل مواجه می‌شود که خود باعث بروز علائم بیماری ام‌اس می‌شود.

علائم بیماری ام‌اس چیست؟

بیشتر بیماران در سنین ۲۰ تا ۴۰سال متوجه علائم بیماری ام‌اس می‌شوند نوع این علائم و چگونگی پیشرفت آنها نیز بستگی به عمل پالاکها در دستگاه عصبی مرکزی بیمار دارد. آسیب میلین مربوط به

مقدار

کلسیم

ماهی

۵ برابر

کلسیم

گوشت گاو

و گوسفند

است

روابط عمومی

اداره کل شیلات هرمزگان

زکات سلامتی خود را با اهدای خون در ماه مبارک رمضان بپردازید

۹ مرداد روز اهدای خون گرامی باد

روابط عمومی

اداره کل

انتقال خون

استان هرمزگان

سازمان انتقال خون

استان هرمزگان